

**ЗАХТЈЕВ ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЈЕШТАЈ О УРАЂЕНОЈ
ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ**

Шифра за идентификацију дисертације: 881/14

Шифра УДК (бројчано): 371.136:378

Web адреса на којој се налази извјештај Комисије о урађеној докторској дисертацији:
www.ffuis.edu.ba

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молимо вас да, у складу са чланом 149. Закона о високом образовању, (Службени гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 44/15) дате сагласност на урађену докторску дисертацију:

Назив дисертације: ***Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи***

Научна област УДК (текст): Процјена, оцјена наставника и васпитача и њихове компетенције за рад у школи

Презиме и име кандидата: **мр Лидија Гочевић**

Ментор и састав комисије за оцјену дисертације:

1. Др Ивица Радовановић, редовни професор, Општа педагогија, Педагошки факултет Бијељина, Универзитет у Источном Сарајеву, ментор;
2. Др Миле Илић, редовни професор, Дидактика, Филозофски факултет Бањалука, Универзитет у Бањој Луци;
3. Др Биљана Сладоје Бошњак, ванредни професор, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву;
4. Др Драгана Богавац, ванредни професор, Педагогија, Учитељски факултет Београд, Универзитет у Београду и
5. Др Далиборка Шкипина, доцент, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву.

Главни допринос дисертације:

Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи јесте проблем и питање које је често занемарено у педагошкој теорији и пракси. Савремена педагошка наука још увијек није дала конкретне одговоре на важност овог питања, и самим тим, докторска дисертација је посвећена потенцијалним одговорима на овај проблем, емпиријској провјери у којој мјери се може научно освијетлити утицај стандарда компетенција наставника на рад у квалитетној школи. У савременом друштву наставник је суочен са многим изазовима ове захтјевне и одговорне професије. Поред свакодневних обавеза, извођења наставе и вођења администрације, наставничка професија подразумијева повезивање и приближавање наставних циљева и садржаја разним образовним потребама и стиловима учења, креирање безбједног и подстицајног окружења за учење и развој сваког дјетета и уједно и учешће у животу школе и унапређивање односа са породицама и широм друштвеном заједницом. Даљи развој информационо-комуникационих технологија, такође, повећава захтјеве за стицањем нових знања и вјештина. Више него икада наставнику је потребно пружити подршку за развој компетенција. Управо због те сложености и одговорне професије, сматрамо да је тема ове докторске дисертације веома актуелна и подобра, јер утврђивање компетенција које су потребне наставницима омогућило би пружање континуиране и координиране подршке наставницима у свим фазама развоја како од иницијалне обуке, преко приправничког стажа до континуираног професионалног и личног усавршавања.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата : мр Лидија Јовичић

Назив завршеног факултета: Филозофски факултет Пале

Одсјек, група, смјер: Педагогија

Година дипломирања: 2008.

Назив специјализације: -

Назив магистарске тезе: Активности у слободно вријеме и асоцијално понашање младих

Научно подручје: Педагогија

Година одбране: 2013.

Факултет и мјесто: Филозофски факултет Пале

Објављени радови кандидата:

1. Гочевих, Л. (2010). Болоњски процес и законска регулатива. Зборник радова са III међународног научно-стручног скупа „Едукација наставника за будућност“, Педагошки факултет Зеница, стр. 301-318.

2. Радованових, И., Стојанових, Т., Гочевих, Л. (2012). Улога и педагошки значај школе у будућности. Зборник радова са IV међународног научно-стручног скупа „Едукација наставника за будућност“. Педагошки факултет Зеница, стр. 179-192.

3. Гочевих, Л. (2012). Слободно вријеме као чинилац у формирању савремене личности. Нова школа, година VII, бр. 9/10, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 160-172.

4. Пашалић, С., Пелемиш, М., Гочевих, Л., Ђурић, С. (2012). Просторно-функционални развој предшколског васпитања и образовања у Републици Српској. Нова школа, година VII, бр. 9/10, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 203-212.

5. Пашалић, С., Гочевих, Л., Ковачевих, Б., Бојових, В. (2013). Утицај примјене нових модела обраде историјских садржаја на успјех ученика у настави познавања друштва. Нова школа, година VIII, бр. 11, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 180-195.

6. Гочевих, Л. (2013). Активности младих у слободно вријеме. Нова школа, година VIII, бр. 9/10, свеска 2. Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 45-59.

7. Гочевих, Л. (2014). Фактори организовања слободног времена. Методичка пракса-часопис за наставу и учење, број 2, година XIV, Београд, "Школска књига" ДОО, Београд, и Учитељски факултет Врање

8. Мандић, Р., Гочевих, Л., Пашалић, Б., Симић, С., Јовић, С., Ђукић, В. (2015). Планирање породице у функцији развоја школе будућности. Нова школа, година X, бр. 1, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 117-131.

9. Радованових, И., Богавац, Д., Гочевих, Л. (2015). Квалитет у образовању: контрола или потреба? Нова школа, година X, бр. 1, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 38-49.

10. Јовичић, Л. (2017). Неорганизовано провођење слободног времена као узрок асоцијалног понашања младих. Нова школа, Година XII, број 2, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 43-55.

Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен: Универзитет у Источном Сарајеву, Педагошки факултет у Бијељини

Радно мјесто: Виши асистент

Потврђујемо да кандидат испуњава услове утврђене чланом 149. Закона о високом образовању (Службени гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 44/15).

У прилогу достављамо:

- Извјештај Комисије о оцјени урађене докторске дисертације;
- Приједлог одлуке Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Пале о усвајању извјештаја Комисије за оцјену урађене докторске дисертације.

Д Е К А Н

Доц. др Драга Мاستиловић

Телефон/факс: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Адреса: Алексе Шантића 1 71420 Пале, е-пошта: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Telefon/faks: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Adresa: Alekse Šantića 1 71420 Pale, e-pošta: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Број: 760/18

Датум: 13. 3. 2018. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15 и 90/16) и члана 57. Статута Универзитета у Источном Сарајеву (број 01-С-294-III/11, 01-С-250-Х/12, 01-С-41-ХVII/13, 01-С-198-ХХ/13, 01-С-44-ХVII/13 и 01-С-419-ХХХIV/14), Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Пале, на 250. сједници, одржаној 13. марта 2018. године, донијело је

ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ

о извјештају Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације
кандидата мр Лидије Јовичић

I

Усваја се извјештај Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације *Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи* кандидата мр Лидије Јовичић, у саставу:

1. Др Ивица Радовановић, редовни професор, Општа педагогија, Педагошки факултет Бијељина, Универзитет у Источном Сарајеву, ментор;
2. Др Миле Илић, редовни професор, Дидактика, Филозофски факултет Бањалука, Универзитет у Бањој Луци;
3. Др Биљана Сладоје Бошњак, ванредни професор, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву;
4. Др Драгана Богавац, ванредни професор, Педагогија, Учитељски факултет Београд, Универзитет у Београду и
5. Др Далиборка Шкипина, доцент, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву.

II

Коначну одлуку о усвајању извјештаја Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације *Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи* кандидата мр Лидије Јовичић, донијеће Сенат Универзитета у Источном Сарајеву.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Доц. др Драга Мاستиловић

Доставити:

- Сенату Универзитета;
- Кандидату;
- Комисији (1-5);
- У досије;
- У списе;
- Архиви.

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву, број 3865/17 од 26. 12. 2017. године, именована је Комисија за оцјену и одбрану урађене докторске дисертације кандидата мр Лидије Јовичић под насловом "*Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи*", у сљедећем саставу (у даљем тексту: Комисија):

1. Др Ивица Радовановић, редовни професор, Општа педагогија, Педагошки факултет Бијељина, Универзитет у Источном Сарајеву, ментор;
2. Др Миле Илић, редовни професор, Дидактика, Филозофски факултет Бањалука, Универзитет у Бањој Луци;
3. Др Биљана Сладоје Бошњак, ванредни професор, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву;
4. Др Драгана Богавац, ванредни професор, Педагогија, Учитељски факултет Београд, Универзитет у Београду и
5. Др Далиборка Шкипина, доцент, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву

Комисија прегледала је и оцијенила докторску дисертацију и о томе подноси Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени урађене докторске дисертације

1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области

<p>Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи јесте проблем и питање које је често занемарено у педагошкој теорији и пракси. Савремена педагошка наука још увијек није дала конкретне одговоре на важност овог питања, и самим тим, докторска дисертација је посвећена потенцијалним одговорима на овај проблем, емпиријској провјери у којој мјери се може научно освијетлити утицај стандарда компетенција наставника на рад у квалитетној школи. Осим студија које се у свјетским оквирима баве овим питањима (Kaslow, 2004; Kelly, 2004; Glasser, 2005), евидентно је да у нашем региону, осим теоријских радова, не постоје најновија</p>
--

истраживања о овој теми. Сматрамо да је ово недовољно истражена и недоречена област са становишта актуелног стања која заслужује простор у научно-истраживачком раду.

На основу изнесених различитих теоријских одређења појмова „компетенција наставника“, „стандарди квалитета рада наставника“ и „квалитетне школе“ и различитих емпиријских приступа у истраживању нашег проблема, а полазећи од предмета, циљева и задатака, сматрамо да се његова оправданост огледа кроз научни и практични значај истраживања. Научни значај истраживања односи се на испитивање односа међу варијаблима, те би научни значај био сагледавање односа између стандарда компетенција наставника и рада у квалитетној школи. Практични значај истраживања јесте информисање о добијеним резултатима истраживања који ће послужити као основа за давање приједлога и сугестија о значају стандарда компетенција наставника за рад у квалитетној школи.

У савременом друштву наставник је суочен са многим изазовима ове захтјевне и одговорне професије. Поред свакодневних обавеза, извођења наставе и вођења администрације, наставничка професија подразумијева повезивање и приближавање наставних циљева и садржаја разним образовним потребама и стиливима учења, креирање безбједног и подстицајног окружења за учење и развој сваког дјетета и уједно и учешће у животу школе и унапређивање односа са породицама и широм друштвеном заједницом. Даљи развој информационо-комуникационих технологија, такође, повећава захтјеве за стицањем нових знања и вјештина. Више него икада наставнику је потребно пружити подршку за развој компетенција. Управо због те сложености и одговорне професије, сматрамо да је тема ове докторске дисертације веома актуелна и подобра, јер утврђивање компетенција које су потребне наставницима омогућило би пружање континуиране и координиране подршке наставницима у свим фазама развоја како од иницијалне обуке, преко приправничког стажа до континуираног професионалног и личног усавршавања.

2. Оцјену да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области

Вођена идејом да је знање најзначајнији ресурс сваког друштва, односно битна претпоставка друштвеног прогреса и опстанка, кандидаткиња је направила искорак у смислу интердисциплинарног приступа истраживању проблема стандарда компетенција наставника за рад у квалитетној школи. Осим оригиналног приступа проблему утемељеног на најсавременијим теоријским концептима, кандидаткиња је на основу резултата комплексног емпиријског истраживања истакла стандарде

компетенција наставника за рад у квалитетној школи.

Комисија закључује да је докторска дисертација мр Лидије Јовичић резултат властитог и оригиналног истраживања којем посебну вриједност и научну тежину, даје сазнање да је рад коректно методолошки конципиран и то што је реализован у складу са постојећим методолошким стандардима.

3. Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Мр Лидија Јовичић запослена је на Педагошком факултету Универзитета у Источном Сарајеву као виши асистент на ужој научној области Општа педагогија. Лидија Јовичић рођена је у Сарајеву 28.1.1986. године. Основну и средњу школу похађала је у Калиновику, и завршила одличним успјехом.

Филозофски факултет у Палама, одјек Педагогија, уписује 2004. године, успјешно га завршава 2008. године и стиче звање дипломирани Педагог. Након завршетка основних студија, на истом факултету, Лидија уписује и постдипломске студије, гдје је успјешно положила све испите и узела тему за завршни магистарски рад.

На Филозофском факултету у Источном Сарајеву, јуна 2013. године одбранила је магистарску тезу под насловом „Активности у слободно вријеме и асоцијално понашање младих“. Наслов докторске дисертације и подобност кандидата одобрени су на XXXIV сједници Сената одржаној 27. 11. 2014. године.

Од марта 2009. године, Лидија Јовичић радила је као професор разредне наставе у Основној школи „Љутица Богдан“ у Калиновику, а затим је, септембра 2009. године радни однос засновала на Педагошком факултету у Бијељини, када је изабрана у звање асистента на ужој научној области Општа педагогија, а септембра 2013. године бира се у звање вишег асистента за ужу научну област Општа педагогија на Педагошком факултету Бијељина Универзитета у Источном Сарајеву.

Кандидаткиња успјешно обавља вјежбе на Педагошком факултету у Бијељини на одсјецима: Разредна настава, Предшколско образовање и Техничко образовање и информатика. Од 2012. године члан је редакције часописа „Нова школа“. Учествовала је на научним скуповима у земљи и иностранству. Кандидаткиња је публиковала сљедеће радове:

1. Гочевих, Л. (2010). Болоњски процес и законска регулатива. Зборник радова са

III међународног научно-стручног скупа „Едукација наставника за будућност“, Педагошки факултет Зеница, стр. 301-318.

2. Радовановић, И., Стојановић, Т., Гочевећ, Л. (2012). Улога и педагошки значај школе у будућности. Зборник радова са IV међународног научно-стручног скупа „Едукација наставника за будућност“. Педагошки факултет Зеница, стр. 179-192.
3. Гочевећ, Л. (2012). Слободно вријеме као чинилац у формирању савремене личности. Нова школа, година VII, бр. 9/10, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 160-172.
4. Пашалић, С., Пелемиш, М., Гочевећ, Л., Ћурић, С. (2012). Просторно-функционални развој предшколског васпитања и образовања у Републици Српској. Нова школа, година VII, бр. 9/10, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 203-212.
5. Пашалић, С., Гочевећ, Л., Ковачевећ, Б., Бојовић, В. (2013). Утицај примјене нових модела обраде историјских садржаја на успјех ученика у настави познавања друштва. Нова школа, година VIII, бр. 11, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр.180-195.
6. Гочевећ, Л. (2013). Активности младих у слободно вријеме. Нова школа, година VIII, бр. 9/10, свеска 2. Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 45-59.
7. Гочевећ, Л. (2014). Фактори организовања слободног времена. Методичка пракса- часопис за наставу и учење, број 2, година XIV, Београд, "Школска књига" ДОО, Београд, и Учитељски факултет Врање
8. Мандић, Р., Гочевећ, Л., Пашалић, Б., Симић, С., Јовић, С., Ћукић, В. (2015). Планирање породице у функцији развоја школе будућности. Нова школа, година X, бр. 1, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр.117-131.
9. Радовановић, И., Богавац, Д., Гочевећ, Л. (2015). Квалитет у образовању: контрола или потреба? Нова школа, година X, бр. 1, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр.38-49.
10. Јовичић, Л. (2017). Неорганизовано провођење слободног времена као узрок асоцијалног понашања младих. Нова школа, Година XII, број 2, Педагошки факултет у Бијељини, Бијељина, стр. 43-55.

У вези са наведеним научним радовима, запажа се да је кандидаткиња мр Лидија Јовичић сасвим оспособљена за поуздану научну анализу, документовану

одабраном грађом, за извођење правих и корисних закључака на основу добијених резултата истраживања.

4. Оцјену о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему (по поглављима)

Докторска дисертација садржи теоријски и емпиријски дио. Примјењујући теоријско-методолошки оквир истраживања, изражен у скраћеници IMRAD (Introduction, Method, Results and Discussion), рад је структуриран у датој форми, уз закључна разматрања, литературу и прилоге.

Докторска теза *Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи* мр Лидија Јовичић има укупно 245 страна, од тога 198 страна текста, 3 стране се односе на садржај, 11 страна списак коришћене литературе (191 библиографска јединица) и 33 стране разних прилога. На основу списка референци, може се закључити да су извори солидно и брижљиво одабрани.

Докторска дисертација је написана у складу са постојећим методолошким критеријумима. Основни текст структурисан је у неколико целина: Увод (4-6), Теоријски приступ истраживању (7-84), Методолошки оквир истраживања (85-103), Резултати истраживања и њихова интерпретација (104-190), Закључна разматрања (191-199), Литература (200-211) и Прилог (212-245).

У Уводу кандидаткиња је приказала улогу и значај стандарда компетенција наставника за рад у квалитетној школи. Осврће се на положај наставника у савременој квалитетној школи у процесу васпитања и образовања данас као и на квалитет образовања које дјелотворно одговара на нове потребе и захтјеве појединца.

Теоријски дио докторске дисертације уводи у предмет и проблем истраживања тако што кроз седам основних потпоглавља третира најбитније елементе наведене тематике. У првом поглављу укратко се говори о одликама наставничког позива, док се у другом поглављу дају информације о компетенцијама наставника, кроз дефинисање самог термина и појма компетенција као и кроз димензије и подручја наставничких компетенција. Ово поглавље се завршава кратким текстом о Компетенцијама Тунинг пројекта Европске уније. Треће поглавље је посвећено обиљежјима квалитетне школе. Овдје се квалитетној школи прилази прво кроз пресјек односно разлику између традиционалне и квалитетне школе, а затим се говори о квалитетном раду у школи као и о самој организацији, управљању и руковођењу квалитетном школом. У оквиру четвртог поглавља разматрају се стандарди у образовању и васпитању. Пето поглавље нам даје преглед тангентних истраживања

стандарда компетенција наставника за рад у квалитетној школи. Док се у осталим поглављима говори о усавршавању и образовању наставника за квалитетну школу као и о евалуацији наставника за нове компетенције у квалитетној школи као школи будућности.

Теоријски дио дисертације добро је структуриран, организован и својим садржајем представља добру основу за постављање проблема и формулисање истраживачког нацрта.

Методолошки оквир истраживања систематично је приказан и садржи све елементе који су потребни да би се добио детаљан увид у методологију: Предмет и проблем истраживања; Значај и научни допринос истраживања; Циљ и задаци истраживања; Хипотезе истраживања; Методе истраживања; Технике истраживања; Инструменти истраживања; Организација истраживања и поступци за обраду података; Популација и узорак истраживања и Статистичка обрада података.

Интерпретација резултата одговара на сваку постављену хипотезу и задатак и то прецизно, поуздано и аргументовано. Такође, процјењује се да су закључци систематични, концизни и на језгровит начин изложени.

У закључним разматрањима докторске дисертације дата је збирна рекапитулација цјелокупне материје изложене у раду. Закључцима се критички вреднује истраживање у целини.

Након закључног поглавља слиједи поглавље Литература која садржи 191 библиографску јединицу, релевантну за испитивани проблем истраживања. На крају дисертације налазе се Прилози у којима кандидаткиња прилаже инструменте који су примијењени у истраживању.

5. Научне резултате докторске дисертације

Истраживања спроведена у оквиру докторске дисертације у циљу потврде постављених хипотеза су у потпуности испуниле очекиване резултате и постављене циљеве.

На основу теоријских схватања, емпиријских налаза, резултата истраживања и њихове интерпретације о стандардима компетенција наставника за рад у квалитетној школи, могу се издвојити сљедећи закључци овог истраживања:

1. Резултати су показали да наставници, директори и стручни сарадници као најважније особине наставника за успјешно обављање васпитно-образовног рада у школи истичу стручност, рад и пријатан однос према људима;

2. Самопроцјена наставника показује да се данашњи наставници основне школе интензивно ангажују како би унаприједили развој школе. Већи број наставника (47,9%) се ангажује и углавном су спремни за интензивно ангажовање како би се унаприједио развој школе, док је мали број наставника (7,8) који и јесу и нису спремни за додатни рад и додатно обучавање. Директори и стручни сарадници, сматрају да су данашњи наставници основних школа углавном спремни за интензивно ангажовање како би се унаприједио развој школе. Ови резултати су од великог значаја за сам развој и квалитет школе, управо из разлога што се до квалитета не може доћи без перманентног образовања свих учесника васпитно-образовног рада.
3. На основу самопроцјене општих компетенција наставника у основној школи на првом мјесту се налазе компетенције које су везане за усмену и писану комуникацију ($M=4,82$), на другом мјесту су културне и грађанске компетенције ($M=4,79$), а затим компетенције које су везане за саму личност и њене особине ($M=4,69$), у које се убрајају аутономност, иницијативност, псећееност позиву, отвореност за сарадњу, креативност, амбициозност и друге. На основу самопроцјене наставника резултати показују да се наставници просјечно остварују у општим компетенцијама које су везане за знање из научних и умјетничких области, истраживачке вјештине, информационо-техничку писменост и познавање једног страног језика. Наведене компетенције се налазе на посљедњем мјесту у рангу општих компетенција. На основу самопроцјене наставника о стручним компетенцијама везаним за наставну област, предмет и методику наставе резултати показују да су ове компетенције веома добро остварене, односно да их наставници веома добро остварују. Док се добро вреднују и остварују компетенције везане за подршку развоја личности и вриједности социјалне инклузије, као и компетенције комуникације и сарадње, самопроцјена је показала да су компетенције самоевалуације и професионалног развоја, компетенције које се просјечно остварују у основној школи.
4. Процјена директора и стручних сарадника о компетенцијама наставника у основној школи упућује да данашњи наставници основних школа веома добро остварују стручне компетенције које се везују за наставну област, предмет и методику наставе. Међутим, уколико се погледа ранг процјене директора и стручних сарадника за стручне компетенције наставника које се односе на научну област, предмет и методику наставе, може се закључити да се на посљедњем мјесту налази компетенција за дидактичко-методичко обликовање наставе и ово даје повратну информацију да су данашњи наставници просјечно дидактичко-методички оспособљени за одржавање наставе према специфичним захтјевима, ситуацијама и потребама ученика, док се, на основу њихове процјене, стручне компетенције које се односе на комуникацију и сарадњу и поучавање и учење добро остварују. Директори и стручни сарадници, процјењују да наставници основних школа, просјечно остварују опште компетенције ($M=4,04$), и компетенције самоевалуације и професионалног развоја са добијеном скалном вриједношћу 3,84.

5. Самопроцјена наставника о испуњености, односно остварености стандарда квалитета рада наставника показује да данашњи наставници основних школа добро остварују стандарде квалитета рада. Тачније, наставници се добро остварују у познавању наставне дисциплине коју предају и савремених приступа у процесу поучавања као и обезбјеђивању респектабилне средине учења оптималне за развој учења. Просјечно се остварују у стандардима наставник лидер ($M=4,20$), наставник као фацитатор у процесу учења ($M=4,14$) и наставник као рефлексивни критичар сопствене праксе ($M=3,93$).
6. На основу процјене директора и стручних сарадника о испуњености стандарда квалитета рада наставника у основној школи резултати показују да су стандарди квалитета рада наставника просјечно испуњени, односно остварени од стране наставника.
7. Процјена наставника, директора и стручних сарадника о остварености квалитета рада школа, показује да се у основној школи, као прво, добро остварују елементи квалитета организације рада школе и руковођења са просјечном скалном вриједношћу 4,39, као и елементи који су везани за ресурсе, такође, са скалном вриједношћу 4,29. Елементи етоса са просјечном скалном вриједношћу 3,97 просјечно се остварују, односно просјечно су присутни у основној школи.
8. Резултати показују да не постоји статистички значајна разлика у процјенама остварености компетенција наставника, стандарда квалитета рада наставника и елемената рада школе с обзиром на пол испитаника.
9. Резултати такође показују да не постоји статистички значајна разлика у процјенама остварености компетенција наставника, стандарда квалитета рада наставника и елемената рада школе с обзиром на степен стручне спреме испитаника.
10. Резултати истраживања указују да постоји статистичка значајна разлика с обзиром на године радног искуства испитаника у процјени само општих компетенција наставника ($df=721, f=11,148, p=0,0001$), док за стручне компетенције нема статистички значајних разлика.
11. Резултати показују да постоји статистичка значајност при процјени стандарда квалитета рада наставника с обзиром на радно искуство испитаника. Статистичка значајност се показала на сљедећим стандардима квалитета рада наставника: наставников рад на обезбјеђењу респектабилне средине учења оптималне за развој ученика, без обзира на различитости које постоје међу њима ($df=721, f=3,365, p=0,035$); наставник познаје наставну дисциплину коју предаје и савремене приступе у процесу поучавања ($df=721, f=6,489, p=0,002$); наставник као фацитатор у процесу учења ($df=721, f=6,429, p=0,002$) и наставник рефлексивни критичар сопствене праксе ($df=721, f=10,609, p=0,0001$). Статистичка значајност с обзиром на радно искуство испитаника се није показала само на стандарду наставник-лидер. Резултати су показали да постоји статистички значајна разлика унутар категорија када су стандарди

квалитета рада наставника у питању. Односно, да испитаници који имају радно искуство до 6 година различито остварују стандарде квалитета рада од испитаника са дужим радним искуством. Овим резултатом приписујемо недовољну остварљивост и недовољно познавање стандарда квалитета рада наставника, оних наставника који су тек почели да раде у васпитно-образовној установи или имају радно искуство до 6 година. Овим се потврђује хипотеза да постоји статистичка значајност при процјени стандарда квалитета рада наставника с обзиром на радно искуство испитаника.

12. Резултати једнофакторске анализе варијанси различитих група показују да постоји статистички значајна разлика између група при процјени елемената квалитетне школе. Односно, да различито процјењују оствареност, односно присутност елемената квалитетне школе они испитаници који имају радно искуство до 6 година од испитаника са вишим радним искуством.

13. Резултати истраживања показују да постоји статистички значајна разлика између предметних, разредних наставника и директора и стручних сарадника при процјени: општих компетенција ($df=721$, $f=29,866$, $p=0,0001$); поучавања и учења ($df=721$, $f=23,649$, $p=0,0001$); подршке развоју личности ученика и вриједности социјалне инклузије ($df=721$, $f=19,324$, $p=0,0001$) и самоевалуације и професионалног развоја ($df=721$, $f=21,020$, $p=0,0001$). Резултати показују да постоји статистички значајна разлика између предметних, разредних наставника и директора и стручних сарадника при самопроцјени и процјени стандарда квалитета рада наставника и то за: наставников рад на обезбјеђењу респектабилне средине учења оптималне за развој ученика, без обзира на различитости које постоје међу њима ($df=721$, $f=21,728$, $p=0,0001$); наставник познаје наставну дисциплину коју предаје и савремене приступе у процесу поучавања ($df=721$, $f=52,420$, $p=0,0001$); наставник као фацитатор у процесу учења ($df=721$, $f=15,560$, $p=0,0001$) и наставник рефлексивни критичар сопствене праксе ($df=721$, $f=8,206$, $p=0,0001$). Статистичка значајност се није показала само на стандарду наставник-лидер. Резултати докторске дисертације показују да постоји статистички значајна разлика између предметних, разредних наставника и директора и стручних сарадника при процјени елемената квалитетне школе и то за: етос ($df=721$, $f=3,575$, $p=0,029$) и ресурсе ($df=721$, $f=3,409$, $p=0,0034$). Статистичка значајност се није показала само на елементу - организација рада школе и руковођење.

14. Примјењивост и корисност резултата у теорији и пракси

Студија доприноси и развоју постојеће теорије о стандардима компетенција наставника за рад у квалитетној школи. С тим у вези, докторска теза има тенденцију да пружи конкретан допринос утемељењу теоријских и практичних сазнања о наставничким компетенцијама, стандардима квалитета рада наставника као и о значају квалитетне школе будућности. На основу резултата истраживања, створена је база за даља истраживања у овој области.

15. Начин презентирања резултата научној јавности

Резултати ће бити приказани на конгресима и стручним скуповима из области педагогије.

С обзиром на то да рад има битан научни значај и да су резултати примјенљиви и у практичном смислу у смјеру побољшања рада у квалитетној школи, овај рад ће бити јавно представљен, како научној јавности у виду монографије, или у стручним и научним публикацијама, тако и организацијом стручних и едукативних семинара не само за наставнике, психологе и педагоге у школама, него и за родитеље.

16. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу прегледа докторске дисертације под називом "**Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи**", и анализе остварених резултата, чланови комисије једногласно констатују да:

- поднијети рад одговара пројекту докторске дисертације прихваћеном од стране Научно-наставног вијећа Филозофског факултета у Палама;
- кандидаткиња је за предмет докторске дисертације изабрала недовољно истражен и посебно актуелан проблем, тако да докторска дисертација мр Лидије Јовичић представља самосталан и оригиналан научни рад;
- изабран је научно и друштвено релевантан проблем истраживања, адекватно је разрађен методолошки концепт истраживања и коректно спроведен поступак прикупљања, обраде и анализе података, резултати су валидно, обазриво и обухватно интерпретирани, те су на основу тога изведени научно поуздани закључци и вриједне генерализације;
- дисертација је писана систематично, прегледно, сажето и јасним научним језиком;
- кандидаткиња посједује потребна знања из области опште педагогије, са посебним освртом на компетенције наставника, стандарде квалитета рада наставника као и на квалитетну школу;
- кандидаткиња је показала потребан ниво самосталности у истраживањима као и способност да изврши синтезу научних знања из различитих области у циљу реализације постављеног циља;
- докторска дисертација представља конкретан допринос утемељењу теоријских и практичних сазнања савремене педагогије.

Имајући у виду наведене констатације и претходно изнесене оцјене, Комисија даје позитивну оцјену за урађену докторску дисертацију, под насловом

Стандарди компетенција наставника за рад у квалитетној школи, и
предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета у
Источном Сарајеву да прихвати оцјену дисертације и одреди датум њене јавне
одбране, којом ће стећи звање доктора педагошких наука.

Комисија:

1. Др Ивица Радовановић, у звању редовни професор, Општа педагогија, Педагошки факултет Бијељина, Универзитет у Источном Сарајеву, предсједник Комисије;

2. Др Миле Илић, у звању редовни професор, Дидактика, Филозофски факултет Бањалука, Универзитет у Бањој Луци, члан Комисије;

3. Др Биљана Сладоје Бошњак, у звању ванредни професор, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, члан Комисије;

4. Др Драгана Богавац, у звању ванредни професор, Педагогија, Учитељски факултет Београд, Универзитет у Београду, члан Комисије;

5. Др Далиборка Шкипина, у звању доцент, Општа педагогија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, члан Комисије;

Бијељина, 20. 02. 2018. године